

ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12

นายวิณะ สัจจาลย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974 - 576 - 305 - 5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

15627

i17460849

THE DESIRABLE CHARACTERISTICS OF ADMINISTRATORS
IN LARGE SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION,
EDUCATIONAL REGION TWELVE

Mr. Watana Sungwal

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974 - 576 - 305 - 5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12

โดย นายวัชระ สังกวาลัย

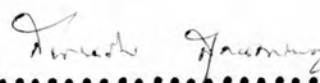
ภาควิชา บริหารการศึกษา

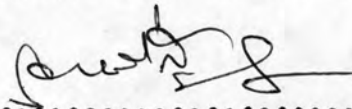
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุขพันธ์

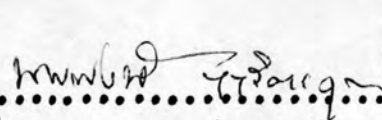
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ดavor วัชรากี๊)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.सनันจิตร สุคนธ์ทรัพย์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุขพันธ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุสัย)

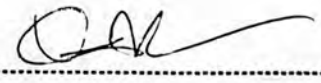

วิพนะ สังวาลย์ : ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 (THE DESIRABLE CHARACTERISTICS OF
ADMINISTRATORS IN LARGE SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF
THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION TWELVE)
อ.ที่ปรึกษา : ผศ. เอกชัย กี่สุขพันธ์, 172 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา
และอาจารย์เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ด้านความรู้ ด้าน
บุคลิกภาพ และด้านการเป็นผู้นำ

ผลการวิจัยพบว่า ด้านความรู้ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากคือ ผู้บริหารโรงเรียนควรมี
ความรู้ ด้านกฎหมายการศึกษา การบริหารการศึกษาทุกด้าน การรู้จักใช้บุคลากรให้เหมาะกับงาน การ
บำรุงขวัญและกำลังใจและการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารโรงเรียนควรรู้จักวางตัว
ให้เหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดี การพูดที่ไพเราะและสุภาพกับทุกคน การควบคุมอารมณ์ และการแต่งกาย
เรียบร้อย ด้านการเป็นผู้นำพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสนใจที่จะพัฒนาผู้ร่วมงานให้ก้าวหน้า ควร
มีความสามารถในการแก้ปัญหาและตัดสินใจดี และควรกระจายงานให้ทุกคนรับผิดชอบตามความสามารถ

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น
ไม่แตกต่างกันทั้ง 3 ด้าน

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ..... บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

WATANA SUNGWAL : THE DESIRABLE CHARACTERISTICS OF ADMINISTRATORS IN
LARGE SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF
GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION TWELVE. THESIS ADVISOR :
ASST. PROF. EKACHAI KEESUKPUN, 172 PP.

The purposes of this research were to study and compare the opinions
of administrators, heads of the subject areas, and teachers concerning the
desirable characteristics of administrators in large secondary schools
regarding their knowledge, personality, and leadership.

The findings revealed that with regards to their knowledge
characteristic the knowledge concerning educational laws, educational
administration tasks, personnel assignment, morale and motivation, and
personnel development were rated much agreeable while personal appearance,
politeness, unemotional, and well-dressed were also rated much agreeable
concerning their personality characteristic. With regards to their leadership
characteristic it was found that personnel development intention, problem
solving and decision making ability, and appropriate work assignment were
rated much agreeable. The findings further indicated that in comparing three
groups opinions they were insignificant differences in all aspects.

ภาควิชา ..... บริหาร การศึกษา .....
สาขาวิชา ..... บริหาร การศึกษา .....
ปีการศึกษา ..... 2531 .....

ลายมือชื่อผู้คิด .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์และอย่างใกล้ชิด ในการดำเนินการทุกขั้นตอนจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกภย กิสุขพันธ์ โดยให้คำปรึกษาแก้ไข และปรับปรุงจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากที่สุด นอกจากนี้ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุชาติ คันชนะเกศา อาจารย์ประจำภาควิชาอุดมศึกษา ให้คำแนะนำในเรื่องสถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ก้านผู้เชี่ยวชาญที่ได้ความช่วยเหลือในการตรวจแก้ไข แบบสอบถาม ประกอบ กวย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ นายธานี สมบูรณ์บุรณะ นางภิญญาพร วัฒนเจริญ นายอำนวยการ ทวีทิพย์ และเรือเอกสมิคร หนูไพโรจน์ ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ เช่นเดียวกัน

สำหรับผู้มีส่วนสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้ ทั้งในด้านการกำลังใจและค่าใช้จ่าย ต่าง ๆ ผู้วิจัยขอขอบคุณ นางบุญเรือน สังวาลย์ ที่ให้การสนับสนุนมาโดยตลอดจน วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงด้วยดี

วทันะ สังวาลย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๓
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ.....	๘
สารบัญตาราง.....	๙
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	6
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ลำดับชั้นในการเสนอขอมูล.....	9
2 เอกสารวรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียน.....	14
ลักษณะของผู้บริหารด้านความรู้.....	26
ลักษณะของผู้บริหารด้านบุคลิกภาพ.....	32
ลักษณะของผู้บริหารด้านการเป็นผู้นำ.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย	49
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	49
การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร.....	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
การสร้างเครื่องมือ.....	51
การแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือ.....	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ด้านความรู้ ด้าน บุคลิกภาพ และด้านการเป็นผู้นำ.....	60
เหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้ ด้านบุคลิกภาพ และด้าน การเป็นผู้นำ.....	74
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ.....	114
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	114
วิธีดำเนินการวิจัย.....	114
สรุปผลการวิจัย.....	116
การอภิปรายผล และขอเสนอแนะ.....	121
ขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	141
บรรณานุกรม	142
ภาคผนวก	148
ประวัติผู้เขียน.....	172

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและตัวอย่างประชากร.....	50
2	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน.....	53
3	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	56
4	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ.....	57
5	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุราชการ.....	58
6	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	59
7	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนน ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้.....	61
8	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนน ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ.....	65
9	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนน ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการเป็นผู้นำ.....	68
10	สรุปค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนน ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้ ด้านบุคลิกภาพ และด้านการเป็นผู้นำ	72
11	เหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ด้านความรู้.....	75
12	เหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่ ด้านบุคลิกภาพ.....	88
13	เหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ด้านการเป็นผู้นำ.....	100